

## Informace o obsahu zahraničních vojenských odborných časopisů

### Obsah polského vojenského odborného časopisu *Myśl wojskowa* číslo 8/54

V čele čísla jsou otištěny projevy prvního tajemníka ÚV polské sjednocené dělnické strany a člena prezidia ÚV KSSS, prvního náměstka předsedy rady ministrů SSSR, maršála Sovětského svazu N. A. Bužanina na slavnostním zasedání ve Varsavě dne 21. 7. 1954 a rozkaz ministra národní obrany z 22. 7. 1954 k 10. výročí Lidové polské republiky.

Pozornosti zasluhuje článek kandidáta technických věd docenta *plukovníka M. Owczynnika*, »Úloha nových druhů zbraní v světle sovětské vojenské vědy«.

Autor nejprve zdůrazňuje nutnost vědecké výzkumné práce směřující k zvýšení schopnosti polských ozbrojených sil odolávat atomovým úderům nepřítele, zabezpečit účinné vedení bojové činnosti za použití atomových zbraní nebo při nebezpečí použití těchto zbraní.

Dále konstatuje, že objevení nových bojových prostředků znamená období přelomu v rozvoji vojenské techniky a proto i v rozvoji vojenského umění. Úkolem vědy v tomto období přelomu je správně zhodnotit situaci a odpovídajícím způsobem zaměřit úsilí a rozvoj vojenského a vojensko-technického myšlení.

V další části rozebírá základní otázky teorie rozvinutí vojenské techniky. Ukazuje, že metoda dialektického materialismu je jedinou metodou, která objektivně odhaluje zákony rozvoje vojenské techniky. Poté se obírá otázkou zdrojů a příčin rozvoje způsobů a prostředků vedení válek, otázkou úrovně výrobních sil a společenských vztahů jako základních faktorů v rozvoji způsobů, forem a prostředků vedení válek, pojmem válek strojového období a pojmem vojenské techniky.

Dále podává charakteristiku všeobecného i dílčího zákona rozvoje vojenské techniky a ukazuje na tyto tři principy dílčího zákona rozvoje:

1. vojenská technika je rodířena potřebám vyplývajícím z potřeb vojenské praxe.

2. mezi formami a způsoby vedení bojové činnosti a vojenskou technikou je těsný vztah.

3. vojenská technika se rozvíjí harmonicky a proporcionálně.

Autor ukazuje, že všeobecný zákon vývoje — přechod pomalých kvantitativních změn v náhle změny kvalitativní — je všeobecným zákonem i pro vývoj vojenské techniky.

Dále se zabývá otázkou neustále progresivního rázu procesu vývoje techniky a také otázkami maximální účinnosti prostředků vojenské techniky.

V druhé části článku charakterizuje úlohu nových druhů zbraní — atomových a napalmových — a přímo naznačuje další perspektivy vývoje těchto zbraní ve světle zákonů vývoje vojenské techniky, možnosti jejich využití a změny, které mohou nastat ve způsobech a formách bojové činnosti vojsk.

*Podplukovník B. Chocha*, Některé otázky organizace a vedení pronásledování.

Autor obiasňuje nejprve pojem pronásledování a jeho charakteristické rysy a uvádí podmínky, za kterých může vzniknout.

Potom rozebírá principy bojové sestavy vojsk za pronásledování a jejich úkoly a zabývá se též otázkami práce štábu při organizaci a přípravě pronásledování, použitím jednotlivých druhů vojsk a bojovým zabezpečením jejich činnosti.

V závěru vysvětluje zásady vedení pronásledování a uvádí všeobecné vývody z obsahu článku.

*Major J. Margulies*, O práci štábu za útoku s násilným přechodem vodní překážky z chodu a po krátké přípravě.

V úvodu vypočítává autor ty charakteristické rysy útoku s násilným přechodem vodního toku z chodu, které mají vliv na práci štábu.

Pak rozebírá předběžná onatření štábu směřující k zabezpečení rozhodnutí velitele, nařadí a způsob dovedení rozhodnutí k vykonavatelům a práci štábu při násilném přechodu vodní překážky z chodu.

Ve zvláštní části ukazuje autor na zvláštnosti práce štábu za útoku s násilným přechodem vodní překážky po krátké přípravě.

*Major A. Donigiewicz*, K otázce zajištění boků a styků v obraně.

V tomto článku jsou rozebrány ty znaky boků a styků, které vábí nepřítele k úderu. Pak jsou vypočítána opatření, která musí učinit vševojskový velitel, aby zabezpečil boky a styky.

Zvláštní pozornost je věnována palebnému zajištění boků a styků, zejména úkolu dělostřelectva v tomto zajištění.

**Kapitán J. Kopacz, Účast sovětského letectva v bojích o Dněpr.**

V úvodu poukazuje autor na význam bitvy o Dněpr, uvádí krátkou charakteristiku operací Sovětské armády souvisejících s touto bitvou a účast sovětského letectva v nich. V závěru vypočítává formou vývodů charakteristické rysy činnosti sovětského letectva.

**Magistr T. Nowak, Změny v organizaci a vyzbrojení polské armády v XV. až XVII. století.**

Na počátku článku je podána charakteristika ekonomických, společenských a politických poměrů v Polsku v daném období. Pak je rozebírána otázka organizace ozbrojených sil polského státu a upozorněno na úsilí pokrokových skupin střední šlechty, směřující k zesílení polské armády nájemným vojskem.

Při rozboru organizace a vyzbrojení polské armády věnuje autor zvláštní pozornost otázce vývoje dělostřelectva (jeho druhy, ráže, střelivo, způsoby použití), ženijního umění (přepravení prostředky, polní opevnění, ženijní zabezpečení zteče a obrany pevností, budování trvalých staveb atd.), a otázkám vojenského námořnictva.

**Dr A. Soltan, profesor varšavské univerzity, člen korespondent Polské akademie věd, Atomová energie a způsoby jejího využití (štěpení atomových jader).**

Jde o druhou část článku otištěného v 7. čísle *Myśli wojskowej*, v níž autor rozbírá otázky štěpení atomových jader.

V rubrice o cizích armádách je otištěn článek majora A. Włodarského o úkolech a zásadách použití bombardovacího letectva podle amerických a anglických názorů.

V rubrice kritika a bibliografie je recensována kniha M. Żurkowského „Na Baltyk“, vydaná polským vydavatelstvím ministerstva národní obrany r. 1954. Kniha pojednává populárním způsobem o bojích 1. polské armády za osvobození polského Pomorí.

## Informace o obsahu polského vojenského odborného časopisu *Myśl wojskowa* číslo 9/1954

**Major M. Berezowski, Obrana vodních toků v operační hloubce.**

V úvodu podává autor charakteristiku útočné a obranné činnosti vojsk v operační hloubce a rozebírá výhody, které vyplývají z využití vodních překážek jako obranných čar. Pak analyzuje zvláštnosti činnosti obou stran v boji o vodní toky v operační hloubce a přechází k rozboru kritérií, kterými je třeba se řídit při výběru vodních překážek jako obranných čar v operační hloubce. V další části je rozebírána otázka přípravy obrany vodních toků s hlediska jejího ženijního vybudování a otázka vypracování plánu boje o udržení takových obranných čar.

Dále autor objasňuje zvláštnosti bojové činnosti, když obranu vodního toku organizují odcházející svazky nebo když ji organizují operační zálohy.

V závěrečné části rozbírá autor vedení boje v období přibližování nepřítele k vodnímu toku, po přiblížení k němu a v období boje za udržení vodního toku.

**Major M. Wiliński, Příprava vojsk k průlomu obrany nepřítele s násilným přechodem vodního toku.**

V úvodní části uvádí autor význam přípravy vojsk k nastávající činnosti jako jednoho z nejdůležitějších prvků přípravy boje a vypočítává cíle této přípravy.

V první části článku, pojednávající o všeobecných zásadách organizace přípravy vojsk, rozbírá autor, jakým požadavkům musí odpovídat příprava vojsk před započetím násilného přechodu řeky, učební otázky, které třeba probrat, zvláštnosti přípravy útvarů a svazků určených k provedení akcí přímo souvisejících s násilným přechodem vodní překážky, zvláštnosti přípravy útvarů a svazků soustředěných v hloubce a určených k zasazení v průběhu boje a otázky vybudování odpovídajícího cvičebního prostoru.

V dalších částech postupně rozbírá učební otázky, které jsou obsahem pří-

pravy střeleckých; dělostřeleckých, tankových a ženijních jednotek.

V poslední části jsou v článku probírány otázky související s přípravou velitelů a štábů a podány celkové vývoody.

*Podplukovník A. Bielawski, Všeobecné základy vedení protibaterijního boje.*

Nejprve jsou v článku uvedena základní pravidla boje s nepřátelským dělostřelectvem, potom formy protibaterijního boje, na čem je založeno ničení a umlčování dělostřeleckých (minometných) baterií a jeho způsoby, zásady protibaterijního boje v obraně a v útoku s plánovitou přípravou násilného přechodu vodní překážky a ve střetném boji.

Dále se v článku pojednává o průzkumu nepřátelského dělostřelectva: o obtížích jeho vedení, o způsobech maskování dělostřelectva, používaných nepřítelem, o zásadách vedení tohoto průzkumu, o činnosti leteckého průzkumu, zvukoměrného průzkumu, pozorovatelů, „střepinových“ skupin, topografického průzkumu a meteorologické služby ve prospěch dělostřelectva a o otázkách plánování protibaterijního boje v obraně a v útoku.

V poslední části se autor zabývá otázkami ničení a umlčování děl pro přímou střelbu, minometů a raketometů.

*Podplukovník St. Cybulski, Organizace a zřízení dýmových clon v útoku s plánovitou přípravou násilného přechodu vodní překážky.*

V článku je vloženo význam dýmových clon v útoku s plánovitou přípravou násilného přechodu vodní překážky, jsou uvedeny cíle a úkoly použití dýmových clon v tomto druhu boje a zásady jejich zřizování.

Článek pojednává o práci štábu na dýmovém zabezpečení násilného přechodu vodního toku, o obsahu plánu zadýmování, bojového rozkazu a tabulky signálů a o způsobu zpracování těchto dokumentů.

Jsou tu uvedeny zásady přípravy zadýmování, zřízení a udržování dýmových clon a zásady meteorologického zabezpečení zadýmování.

*Plukovník M. Trofimczyk, Překonávání elektrisovaných zátarasů.*

V úvodu seznamuje autor čtenáře s historií používání elektrisovaných zátarasů za první a druhé světové války.

Pak rozbírá zásady zdolávání elektrisovaných zátarasů, vysvětluje způsoby průzkumu těchto zátarasů, zřizování průchodů v nich, způsoby jejich zdolávání pěchotou a tanky a způsoby jejich ne-

utralisace odpojením od zdrojů proudu nebo provedením krátkého spojení nebo uzemnění.

Na konec dává autor rady, jak poskytovat první pomoc osobám zasaženým elektrickým proudem.

*Major M. Gliński, Krátký přehled válečné činnosti ve Vietnamu v době od října 1945 do konce války.*

V úvodní části jsou uvedena stručná geografická data o Vietnamu, údaje o boji vietnamského lidu proti francouzským kolonizátorům a japonským okupantům před druhou světovou válkou a o vytvoření lidové osvobozené vietnamské armády a Vietnamské demokratické republiky. Potom autor přehledně probírá průběh osvobozené války vietnamského lidu ve třech obdobích: 1945 až 1947, 1948 až 1949 a 1950 až 1954. V závěru rozbírá význam dohody o příměří dosažené na ženevské konferenci.

Článek je doplněn 7 přehlednými situačními schématy.

*Generál-major St. Okecki, Varšavské povstání ve světle rozboru operační situace na sovětsko-německé frontě.*

V úvodu autor objasňuje, proč operace sovětských vojsk v druhé polovině července r. 1944 měla za cíl střední tok Visly, a ilustruje to i na příkladech z první světové války. Pak charakterizuje operaci 1. běloruského frontu v době od 17. do 31. 7. 1944 a co bylo jejím cílem. Objasňuje operační situaci v této době s hlediska zámyslu německého vedení pro vedení obrany na střední Visle. Těžiště obrany položilo německé vedení na varšavský směr.

Celková operační situace byla nepříznivá k tomu, aby bylo rozvíjeno povstání ve Varšavě.

Autor pak objasňuje skutečné příčiny, pro které se vedení „Armie Krajowe“ rozhodlo zahájit povstání 1. 8. 1944. Varšavské povstání nemohlo být ani v minimální míře faktorem, podle kterého by byla mohla Sovětská armáda přizpůsobit svou činnost. Autor pak uvádí okolnosti, které nedovolily Sovětské armádě, aby pokračovala v útočné činnosti směrem k Odě až teprve za tři a půl měsíce po kapitulaci Varšavy.

V poslední části poukazuje autor na velkou pomoc, kterou poskytla povstávající Varšavě Sovětská armáda a bok po boku s ní bojující 1. polská armáda. Současně ukazuje zrádcovský postoj vedení „Armie Krajowe“, které učinilo vše, aby nedošlo k vytvoření styku se Sovětskou armádou a s 1. polskou armádou.

V závěru uvádí autor, že i zřejmý roz-

bor operační situace na sovětsko-německé frontě v červenci 1944 přesvědčivě dokazuje, že varšavské povstání bylo přímo i s vojenského hlediska bezpříkladnou zradou polského lidu a jeho hrdiného hlavního města.

*Podplukovník T. Rawski*, U zřidel bezbrannosti předválečné polské armády.

V článku je podán obraz o vzniku, účelu, změnách a špatném vybavení buržoasní polské armády moderními bojovými prostředky v období 1920 až 1939, o její porážce a hrdinském boji polského lidu proti hitlerovským okupantům.

*Prof. Dr. A. Soltan*, Atomová energie a způsoby jejího využití (atomové reaktory). Jde o třetí článek ze série věnované otázkám atomové energie a způsobům jejího využití.

V rubrice o cizích armádách je článek o amerických názorech na potřebu změn organizace, výzbroje a výstroje pozemního vojska, aby byly co nejlépe přizpůsobeny bojové činnosti za použití atomových zbraní.

V rubrice „Diskuse a polemiky“ je další diskusní příspěvek k otázce řízení boje z VS a VP.

### O činnosti velitele při organizaci součinnosti

Několik poznámek k diskusi uveřejněné v polském vojenském časopise *Myśl wojskowa* v roce 1952 a 1953

*Podplukovník Michal Spišiak*

V časopise polské lidové armády „*Myśl wojskowa*“ se rozvinula v minulém roce živá diskuse, která se dotýkala otázek organizace součinnosti vševojskovým velitelem. Pro zajímavost diskuse, která jak svou obsahovou, tak i formální stránkou svědčí o kritickém tvůrčím přístupu k řešení theoretických problémů, ukáži ve zkratce její průběh.

Podnětem k diskusi byl článek plukovníka Drzewieckiego „O činnosti velitele při organizaci součinnosti“.

Autor zdůrazňuje v úvodu svého článku význam součinnosti a uvádí, že ne všichni velitelé chápou tuto otázku správně. Někteří velitelé oddělují organizaci součinnosti od rekognoskace, po které vydává velitel své rozhodnutí, čili oddělují činnost vojsk, vymezenou stanovením úkolů za rekognoskace, od součinnosti, společného úsilí všech druhů vojsk k splnění daného úkolu. Podle názoru těchto velitelů se má poskytnout podřízeným velitelům čas k přípravě jejich rozhodnutí a až potom přistoupit k organizaci součinnosti. Jiný názor připouští, že se po provedení rekognoskace nemusí poskytovat čas podřízeným velitelům k přípravě vlastního rozhodnutí, také však oddělují organizaci součinnosti od rekognoskace. Autor zamítá oba názory a přichází k závěru, že práce velitele za rekognoskace musí ve svém obsahu obřázet jednotu a souvislost činnosti i součinnosti vojsk.

Na doklad toho uvádí, že za rekognoskace řeší velitel mnohé otázky, kterými je usměrňována i součinnost vojsk. Na příklad jednotnou orientaci je ulehčen vzájemný styk velitelů, zhodnocením ne-

přátelské obrany je upravena součinnost při umlčování jejich některých objektů, seznámení s úkolem svazku dává podřízeným úplný a jasný obraz o celkové činnosti a umožní jim pochopit úlohu a místo své jednotky v sestavě vševojskového svazku, stanovením úkolů podřízeným jsou kladeny základy součinnosti a na příklad, organizaci bojového zabezpečení si nemožno vůbec představit bez řešení otázek součinnosti.

To všechno ještě nestačí pro dobrou organizaci součinnosti, proto velitel vydává po provedení rekognoskace doplňkové pokyny, ve kterých řeší do podrobnosti zbylé otázky součinnosti vojsk na bojišti. V další části článku pak uvádí autor některé pokyny, kterými velitel usměrňuje součinnost podle jednotlivých údobí boje. Tím však organizace součinnosti nekončí, ale prohlubuje se zpracováváním dokumentů, účastí velitelů a důstojníků štábu na organizaci součinnosti podřízených velitelů, na velitelско-štáb-ních cvičeních a cvičeních s vojsky.

V závěru svého článku autor opět zdůrazňuje nesprávnost rozdělování velitelské činnosti na stanovení bojových úkolů podřízeným (rekognoskaci) a organizaci součinnosti.

Časopis uveřejnil celkem 5 diskusních příspěvků a repliku plukovníka Drzewieckiego.

Plukovník Szulczycki uvádí ve svém diskusním příspěvku, že plukovník Drzewiecki chápe organizaci součinnosti výraz, zahrnující ideu součinnosti vůbec. Pak veškerá činnost velitele (nejen rekognoskace) je svázána s organizací součinnosti. To se projevuje už při ujasňo-

vání úkolu a hodnocení situace, které se provádí s hlediska podmínek součinnosti. Nutno však rozlišovat tyto dvě činnosti: stanovení hlavní vedoucí myšlenky součinnosti a organizaci součinnosti, kterou velitel rozvíjí svou vedoucí myšlenku. Organizaci součinnosti nemožno odbyť jen doplňkovými pokyny bez předběžné přípravy ihned po provedení rekonoskace a vydání rozhodnutí. Cílem rekonoskace je pojetí rozhodnutí. V této době nejsou podřízení velitelé ještě dobře orientováni o svém úkolu, o terénu nastávající činnosti. Proto nemůže velitel organisovat součinnost ihned. Na tuto odpovědnou činnost se musí důkladně připravit. Vyplyvá to také z toho, že v některých případech se může velitel rozhodnout podle mapy, čímž rekonoskace odpadá, vždy však musí vyjet do terénu s cílem organisovat součinnost vojsk.

Autorem dalšího diskusního příspěvku je podplukovník Aponowicz. These jeho příspěvku jsou zhruba totožny s thesemi plukovníka Szulczyńskiego. Je pro zvláštní výjezd do terénu, při kterém nutno přesně domluvit součinnost. Během boje se velitel omezuje jen na stanovení základů součinnosti (stanovení úkolů a některých hlavních pokynů pro součinnost). Způsob součinnosti zůstává záležitostí podřízených velitelů, čímž vzrůstá jejich význam jako spoluorganisátorů součinnosti za boje. Na konci svého diskusního příspěvku navrhuje upravit definici pojmu součinnosti.

Majr J. Klonowski ve svém diskusním příspěvku rozděluje činnost velitele na dvě období: organizaci boje a vedení boje. Rekonoskace a organizace součinnosti patří do prvního období. Je také toho názoru, že za rekonoskace není možné organisovat součinnost, protože podřízení velitelé nejsou ještě orientováni o úkolu, neznají své místo a úlohu v sestavě vševojskového svazku, rekonoskace se provádí z několika stanovišť a velitel může své rozhodnutí v průběhu rekonoskace měnit. Uvádí ještě další důvod, z kterého vyniká nutnost zvláštního výjezdu do terénu. Vývojová tendence vede ke zkracování přípravného období. Je proto nutné veškerou činnost sladit tak, aby práce vševojskového velitele na rozhodování probíhala souběžně s prací jeho podřízených velitelů. Je třeba poskytnout jim po vydání rozhodnutí dostatek času, v kterém si mohou připravit vlastní rozhodnutí, pak na zvláštním výjezdu do terénu organisovat součinnost.

Plukovník Drzewiecki ve své replice na tyto diskusní příspěvky uvádí, že cílem jeho článku bylo zdůraznit jednotu činnosti a součinnosti vojsk na bojišti a

z toho vyplývající jednotu a neoddělitelnost práce velitele, organisujícího boj a součinnost v boji. Diskutující autoři nejsou prý toho názoru a podle nich velitelova práce probíhá ve dvou obdobích: organizace činnosti a organizace součinnosti. Velitel si nemůže ujasňovat úkol, když ho nechápe v celém rozsahu, nemůže pojat správné rozhodnutí, když nemá správnou představu o plnění úkolu. Už příprava rozhodnutí a hluboká analýza všech prvků musí být založeny na dalekosáhlém předvídání vývoje boje, činnosti nepřítelů a z toho vyplývající činnosti a součinnosti vlastních vojsk. Podle jeho názoru diskutéri smíchali dvě různé otázky: organizaci boje (kam patří i organizace součinnosti) a otázku prohloubení už předtím organisované součinnosti. Velitel se musí umět rozhodnout a mít jasnou představu o plnění úkolu, z čehož vyplývá, že může organisovat součinnost ihned po svém rozhodnutí.

Do další diskuse zasáhl gen. brig. W. Sienicki. Podle jeho názoru plukovník Drzewiecki nesprávně definuje pojem organizace součinnosti. Z obou jeho příspěvků vyplývá, že zahrnuje do tohoto pojmu i velitelův zámysl vedení boje, kterým určuje, jak bude využito jednotlivých druhů vojsk v průběhu boje, jakož i technické otázky bezprostřední součinnosti spolupracujících vojsk. Ostatní diskutéri nepřesně zdůraznili, že není možné oba pojmy slučovat. Každý druh vojska i když mu je znám úkol v rámci vševojskového úkolu, ještě ho nemůže přesně plnit, pokud jeho činnost nebude sladěna s činností jiných druhů vojsk. Proto organizaci součinnosti není možno rozumět jen zámysl vedení boje, nýbrž i organizaci užití jednotlivých prvků bojové sestavy a druhů vojsk k prosazení velitelova rozhodnutí. Rekonoskace je podle jeho názoru organizací činnosti i součinnosti, protože velitel nemůže stanovit úkoly, když nemá představu o jejich plnění. Je také proti názoru plk. Drzewieckého, který ztotožňuje prohloubení otázek součinnosti se samou organizací součinnosti.

Celá diskuse je ukončena diskusním příspěvkem majora M. Glińskiego. Uznává oba způsoby organizace součinnosti jako možnou metodu. Volba některého z nich závisí na čase, kterým velitel disponuje. Činnost vojsk nemožno oddělovat od jejich součinnosti zrovna tak jako práci velitele na organizaci obou. Podle jeho názoru se celá diskuse točí kolem pojmu „organizace součinnosti“ a zda je nutný zvláštní výjezd velitele do terénu. Zamítá oba extrémní názory, které mohou vést k šabloně. Bude vždy záviset na podmínkách a hlavně na času, který má velitel k dispozici. Pod pojmem

„organizace součinnosti“ nutno chápat všechny otázky, týkající se součinnosti, v celé práci velitele na organizaci boje. „Pokyny pro součinnost“, „organizaci součinnosti“, „dohovor součinnosti“ (užívá všech pojmů, uvedených v diskusních příspěvcích pro označení této velitelské práce) nutno provádět vždycky v terénu, ne však na zvláštním výjezdu, protože to závisí na velitelském stupni a na času, který je k dispozici. Všechny pojmy, uvedené v předcházející větě navrhuje upřesnit, aby n' docházelo k jejich zaměňování. Všichni diskutéři zaměňovali dva druhy rekognoskace. Jeden, který provádí velitel sám bez podřízených, aby mohl vydat své rozhodnutí, druhý, který provádí s podřízenými, stanoví jim úkoly a organizuje součinnost.

Redakce časopisu diskusi neuzavřela, ani neuveřejnila oficiální názor.

Nedostatkem diskuse bylo, že byla vedena příliš všeobecně. Není možné stanovit jednotný recept pro každý druh boje a každý velitelský stupeň. Jinak uspořádá svou činnost na organizaci boje za útoku na připravenou obranu velitel střeleckého sboru, jinak bude postupovat velitel střeleckého praporu nebo roty. Diskuse byla vedena celkem živě, ostře a

točila se více kolem theoretických otázek.

Náš nový Polní řád (sbor, divise) uvádí tyto všechny otázky na pravou m'ru. V článku 92 je zdůrazněna souvislost velitelského rozhodnutí s organizací součinnosti, v dalším článku je pak uvedeno, čím se součinnost zabezpečuje.

V článcích 220 až 222 a 512 až 514 je uvedeno, co musí velitel uvést ve svém rozhodnutí, jaký je cíl rekognoskace a kdy velitel součinnost organizuje. Podle čl. 222 a 514 organizuje velitel součinnost po rozhodnutí. Konkrétní doba bude záležet od podmínek boje. Konečně v čl. 245 je stanovena potřebná doba pro organizaci součinnosti pro velitele sboru a divise a v čl. 246 úkoly, které nutno za organizace součinnosti řešit. Pro obranný boj jsou to články 540 až 544.

Je zajisté ke cti redakce časopisu *Myśl wojskowa*, že umožnila tuto širokou diskusi, protože bez kritiky není možné jít vpřed, ani v theoretických otázkách vojenského umění.

Diskusní články byly otištěny v časopise *Myśl wojskowa* čís. 9/1952 a číslo 4, 5, 6 a 7/1953.

### Obsah bulharského vojenského odborného časopisu „Vojenna mysl“ číslo 7/1954

**Úvodník:** Deset let lidové vlády.

**Podplukovník Tomov Sv.,** Učení zkušenostem a přípravy vojsk.

**Plukovník Semerdžiev At.,** Rozvinutí manévru na obklíčení v letech Veliké vlastenecké války.

**Generál-poručík Dikow D.,** Organizace a řízení operačního pronásledování.

**Kapitán 1. stupně Bojadžiev N.,** Bojové použití námořní pěchoty při vylodění námořního výsadku podle zkušeností so-

větského námořnictva ve Veliké vlastenecké válce.

#### Vojensko-historická část

**Podplukovník Vlachov D.,** Použití tankových a mechanizovaných vojsk v kurské bitvě.

V rubrice o cizích armádách je článek o imperialistických názorech na vojenské použití atomové zbraně zpracovaný podle maďarského vojenského odborného časopisu *Katonai Figyelő* čís. 2/1953.

V rubrice *»Kritika a bibliografie«* je článek o vojenských otázkách obsažených v I. a II. svazku vybraných spisů Mao Ce-tungových.

### Z obsahu maďarského odborného časopisu „Katonai figyelő“ číslo 2/54

**Gyémánt András:** Velitel, syn pracujícího lidu.

**Imra Gábor:** Zvláštnosti boje v obklíčení a některé otázky organizace protibí z obklíčení.

**Székelyhidi Hugó:** Letecké zabezpečení boje v obklíčení a protibí z obklíčení.

**Virág Gyula:** Některé otázky použití tanků a samohybných děl v obraně.

**Zalavári József:** O některých nedostatecích v provádění výcviku a v práci vedení štábu.

**\*\*\*:** Názory imperialistů na použití atomových zbraní v boji.

Článek je sestaven podle materiálů otištěných v buržoasním vojenském odborném tisku. Poukazuje se v něm na význař, který západní imperialisté přikládají atomové zbraně v politické propagandě a při válečných přípravách, na vliv, který přikládají atomové zbraně na vedení války a boje a na změny ve vedení vojenských operací. V článku se hovoří o použití atomové zbraně v útočném boji, a to k přípravě útoku a k vytvoření průlomu nepřátelským obranným postavením a o použití atomové zbraně v obranném boji, a to proti nepříteli soustře-

děnému k útoku, a proti nepříteli vniknuvšimu do vlastního obranného postavení.

*Nagy Kálmán:* Damjanich jako vojevůdce.

*Trepper Iván:* Problém nedílné velitelské pravomoci a kontroly.

*Szakatsits Győző a Szabó Sándor:* Připomínky k článku »Některé otázky o organizaci silně vybudované posíční obrany«.

### číslo 3/1954

*Podplukovník Meruk Vilmoš,* Usnesení III. sjezdu maďarské dělnické strany — program upevnění vlády lidové demokracie a obrany naší země.

*Podplukovník Kovač Jozsef,* Otázky organizace a zabezpečení zasazení druhého sledu armády.

*Podplukovník Szűcs László,* Využití tankových a mechanisovaných svazků v útočné operaci při průlomu přípravené obrany nepřítele.

\*

### Diskuse

*Podplukovník Aradi Ede:* K článku majora Imre, Zvláštnosti vedení boje v obkličení a některé otázky organizace vyjití z obkličení.

### Válečné dějiny

*Podplukovník Nagy Kálmán,* Vojevůdce Damjanich.

*Podplukovník Sallai Elemér,* Jarní pochod r. 1849.

V čísle je recenze o druhém svazku »Vybraných děl Mao Ce Tungových« a o knize Ilji Markina »Na břehu Dunaje«.

## Obsah rumunského vojenského odborného časopisu „Cultura militara“

### číslo 3/1954

#### Úvodník

\*\*\* Deset let velkých vítězství (23. srpen 1944 až 2. srpen 1954).

#### Otázky vojenské ideologie a vědy

*I. Belcing,* O vztahu mezi člověkem a technikou v soudobé válce.

#### Vojensko-historická část

*GH. Nitu,* Účast rumunských vojsk v protifašistické válce.

*I. Dini,* Rumunské vojenské umění XVI. století

#### O spojeneckých armádách

\*\*\*, Ozbrojené síly čínské lidové republiky.

#### O cizích armádách

\*\*\*, Ozbrojené síly Itálie ve službách amerického imperialismu.

\*\*\*, Zásady vyjití amerického pěšího pluku z boje.

#### Kritika a bibliografie

*M. Cucu,* Zeměpisné prostředí a vojenská činnost.

## Z obsahu rumunského vojenského odborného časopisu

### „Problème de Arta Militara“

### číslo 2/1954

\*\*\*: Formy boje a volba směru hlavního úderu v strategii.

*Generál-major T. Lupesku:* Zásady obranné operace armády na široké frontě.

*Podplukovník Š. Lupu:* Zvláštnosti využívání dělostřelectva v obranné operaci armády na široké frontě.

*Podplukovník E. Epure a podplukovník D. Atanasiu: Plánování protiúderu.*

*Kapitán M. Serban: Dělostřelecké zabezpečení protiúderu armády.*

### číslo 3/54

*Podplukovník D. Atanasiu a podplukovník E. Epure: Plánování útočné operace armády.*

*Major A. Stefanescu: Průzkum bojem.*

*Podplukovník D. Costelenu: Dělostřelecké zabezpečení zasažení rychlé skupiny do průlomu.*

*Plukovník N. Grigore: Letectvo v boji o převahu ve vzduchu.*

*Major D. Ignat: Přisun a odsun v útočné operaci armády.*

*\*\*\*\*: Některé zvláštnosti útočných operací Američanů v Koreji.*

Z tohoto čísla časopisu zasluhuje pozornost článek o plánování útočné operace armády.

Hlavní myšlenky z jeho obsahu:

V úvodní části uvádí autor hloubku útočných operací na základě zkušeností z Veliké vlastenecké války Sovětského svazu.

Všeobecně dosahovaly útočné operace hloubky 150 až 200 km a v neschůdném terénu 100 až 120 km. Armádní operace 20. armády u Moskvy dosáhla hloubky 240 km.

Plánování armádní útočné operace se uskutečňuje na základě:

- operačních směrnic velitele frontu,
- směrnic týlu frontu,
- pokynů náčelníků (velitelů) druhů vojsk frontu,
- rozhodnutí velitele armády.

Při vlastním plánování armádní útočné operace bývá účasten jen omezený okruh štábu, a to: náčelník štábu armády, náčelníci druhů vojsk (jen v potřebném rozsahu), představitel letectva a náčelník týlu armády.

Autoři vypracovali příklad možného grafického plánu útočné operace (má být zracován na mapě), který obsahuje zhruba tyto údaje:

- cíl operace,
- průběh operace (rozdělený na tři období).

Období jsou charakterisována takto:

V 1. období zničení nepřítele v taktické hloubce obrany a zničení blízkých operačních záloh nepřítele.

V 2. období rozvinutí průlomu do ope-

rační hloubky, obklíčení nepřítele a zničení hlavních skupin nepřítele.

V 3. období pronásledování nepřítele a upevnění důležitých objektů jako dalšího úkolu.

Hloubka v 1. období 40 km, v druhém 50 km a v třetím 80 km.

Trvání prvního období 2 dni, druhého 2 dni, třetího 3 dni.

Střední tempo v 1. období 20 km, v 2. období 25 km a v 3. období 26 až 27 km.

Na mapě je ještě uvedena všeobecná charakteristika operace:

Hloubka operace 170 km.

Hloubka bližšího úkolu 40 km.

Hloubka dalšího úkolu 130 km.

Šířka útočného pásma na začátku operace 25 km.

Šířka útočného pásma na konci operace 68 km.

Trvání operace 7 dní.

Střední tempo 24 až 25 km.

Dále je na mapě uvedeno několik tabulek:

- tabulka taktické hustoty a poměru sil v celém úseku průlomu armády,
- tabulka operační hustoty a poměru sil na začátku operace,
- tabulka operační hustoty a poměru sil na počátku druhého období,
- tabulka rozdělení posílových prostředků,
- tabulka materiálního a technického zabezpečení.

V dalším uvádějí autoři v textuální části plán útočné armádní operace, kde zhruba konkretisují úkoly svazkům ve stanovených útočných pásmech. Při tom uvádějí:

- ujasnění úkolu,
- závěry z rozboru situace (situace nepřítele, vlastních vojsk, terén, týl, povětrnostní podmínky, časový rozpočet),
- průběh operace,
- operační směrnice jednotkám,
- plánování operace,
- úkoly vyšších svazků v 1. období operace,
- úkoly mechanizovaných jednotek,
- úkoly druhů vojsk,
- organizaci součinnosti,
- opatření pro operační zabezpečení operace,
- organizaci týlu a materiálně technického zabezpečení,
- organizaci velení, spojení.

## čís. 4/54

**Podplukovník P. Dumitrescu:** Volba směru hlavního úderu — rozhodný činitel úspěšného provedení soudobé operace.

**Generál-major dělostřelectva C. Smirnov:** Dělostřelecké zabezpečení útočné operace armády s krátkou dobou přípravy průlom spěšně vybudované obrany (útočníkem).

**Podplukovník E. Popescu:** Dělostře-

lecké zabezpečení činnosti druhého sledu v útočné operaci armády.

**Podplukovník A. Zaharia:** Ženíjní zabezpečení zasazení rychlé skupiny do průlomu a její činnost v operační hloubce.

**Podplukovník H. Tudorica:** Materiální zabezpečení armády při přechodu z obranné do útočné operace.

## číslo 5/1954

\*\*\*, Některé otázky související s prací zpravodajského oddělení armády.

**Plukovník P. Gheorghe,** Maskování za útočné a obranné operace.

**Podplukovník B. Stefan,** Boj se vzdušným výsadkem v obraně armády a sboru.

**Major A. Mircea,** Obrana mořského pobřeží.

**Podplukovník Ch. Mateescu,** Některé otázky ženíjního zabezpečení přechodu široké řeky v útočné operaci.

## Z obsahu časopisu „Combat forces“ čís. 8/1954

V tomto čísle byl otištěn interview redaktora časopisu „U. S. News World Report“ s anglickým maršálem Montgomerym.

Tento interview potvrzuje agresivní plány amerických a anglických imperialistů proti Sovětskému svazu a zemím lidových demokracií.

Použití atomové zbraně nemůže být podle vyjádření maršála Montgomeryho dnes ještě hodnoceno, protože dosud nebyly atomové zbraně vyzkoušeny v Koreji a Vietnamu. Naznačuje, že americké a anglické vojenské kruhy právě studují otázku výše potřebných zásob atomových pum v době míru. Montgomery je toho názoru, že v příští válce bude určitě použito atomových zbraní. Sám jako voják by se nikdy nevzdal žádné zbraně, která skýtá možnost vítězství nad Sovětským svazem. Dále uvádí, že Američané již provádějí výcvik vojsk Atlantického paktu s atomovými zbraněmi v Oberamergau v Německu. Do tohoto kursu chodí důstojníci západních kapitalistických armád. Kurs probíhá nepřetržitě a frekvencí se v něm stále střídají.

Po skončení druhé světové války požadoval prý jako velitel amerických ozbrojených sil v Evropě atomové zbraně, které mu měly zajistit převahu nad Sovětskou armádou.

Montgomery uvádí dále, že úkolem dnešní americké armády je pomocí vojsk Atlantického paktu zajistit základnu pro nástup kapitalistických armád proti Sovětskému svazu.

Vojenské síly ve světě jsou prý dnes vyváženy a vítězství proti Sovětskému svazu může dosáhnout jen schopný velitel, který bude umět správně použít atomové pumy, aby mohl zničit sovětský válečný potenciál na frontě i v zápolí hromadným bombardováním civilního obyvatelstva. Jedině takové použití atomové zbraně dovolí prý imperialistům úder pozemních vojsk.

Při rozhovoru byla Montgomerymu také položena otázka, zda dnes, kdy Američané mají atomovou pumu, je nutné postavit německou armádu. Odpověděl, že ano. Do evropské armády je nutno začlenit i armádu německou, bez jejíž pomoci by vojenská hodnota západní Evropy byla značně nízká. Je třeba plně využít německého válečného potenciálu, zvláště co se týká mužstva a také válečných zkušeností bývalých nacistických generálů. Dnešní stav budování nové německé armády není prý ještě na žádoucí výši. Z mužstva prý by mohly být ihned postaveny bojové jednotky pod velením bývalých hitlerovských důstojníků, kteří získali válečné zkušenosti ve válce se

Sovětským svazem, avšak bojeschopnost německé armády by byla nízká, protože Německo nemá zatím potřebnou bojovou techniku. Ta prý mu musí být jednak dodána z Ameriky, jednak musí být vyrobena v obnoveném německém válečném průmyslu.

Vyzbrojení Německa prý dnes není na žádoucí výši a musí být zrychleno, aby se ulevilo americké a anglické armádě. Německo pak samo bude zajišťovat anglickou a americkou vojenskou základnu v Evropě, aby poskytlo ostatním kapitalistickým armádám možnost přípravy k rozhodnému úderu proti východu. Montgomery však poznamenal, že ani tehdy, až německá armáda bude vybudována, neopustí americká armáda území Německa a Evropy. Montgomery sám osobně by si přál, aby byla německá armáda opět obnovena. Nevadí mu, že titíž generálové, kteří budou velet v tomto Wehrmachtu, sloužili nedávno věrně Hitlerovi a chladnokrevně ničili anglická a jiná západoevropská města.

Francie je prý základním kamenem v amerických válečných plánech v Evropě. Má dnes 43 milionů obyvatel a s takovým válečným potenciálem není možno nepočítat. Situace ve Francii je sice dnes všelijaká, což je způsobeno vlivem okupace za války. Francouzský lid má nedůvěru k německé armádě, která by se stala hlavní údernou silou v Evropě. Francouzský lid prý půjde do války proti Sovětskému svazu, ale potřebuje jiné vůdce, než které má dnes. Z toho je zřejmé, že západní imperialisté chtějí vnutit Francii fašistickou vládu, která by zavlékla francouzský lid do války, kterou nechce.

Atomové zbraně prý způsobí podstatné změny ve válečnictví. Tak na příklad atomová puma prý umožňuje vylodění na kterémkoli místě pobřeží, protože je s to zničit veškerou obranu pobřeží. Montgomery však podotýká, že vylodění není snadné provést proti armádě, která má též atomovou pumu. Tato okolnost nepřípustí velké soustřeďování loďstva. Kromě toho mohou být přistávací zařízení zničena jedinou atomovou pumou.

To je jeden z hlavních důvodů, proč imperialisté německou armádu potřebují. Má držet veliké předmostí západoevropských přístavů pro vylodění dalších sil.

Pohyblivost je prý hlavním požadavkem budoucí války. Montgomery je toho názoru, že armáda, která bude na místě zakopána, se vydává v nebezpečí nepřátelského napadení atomovou pumou. Je-li však armáda v pohybu, není možné na ni svrhnout atomovou pumu, protože za pohybu se velmi těžko zjišťuje přesná současná situace na frontě, jejíž znalost je předpokladem pro použití atomové zbraně. Na armádu v pohybu je prý velmi těžké svrhnout atomovou pumu, protože by při tom mohly být ohroženy i vlastní jednotky.

V závěru se Montgomery vyjádřil, že válka v Koreji nemůže být brána za příklad budoucí války, protože byla válkou zákopovou. Zakopávat se ve válce je prý dnes nesmyslné, protože právě na obranná postavení budou z letounů shazovány atomové pumy. Proti nim bude používáno i dalších atomových zbraní, jako jsou atomová děla a rakety.

Při hodnocení Sovětské armády se Montgomery vyjádřil, že prý Sovětský svaz má dnes k dispozici asi 175 divízi, z nichž 30 může být ihned zasazeno v Evropě. Ozbrojené síly Atlantického paktu prý však mají díky atomovým zbraním v Evropě takovou sílu, že by mohly zadržet každý sovětský pokus o obsazení západní Evropy.

\*

Uvedené názory imperialistického vojenského odborníka potvrzují, že i současní vedoucí vojenští činitelé imperialistického světa zůstávají v bludných představách o tom, že o vítězství ve válce mohou rozhodovat samy nové zbraně. Nepoučili se vůbec ze známých konců podobných teorií o záračných »nových zbraních«, které měly bezpečně dovést k vítězství někdejší hitlerovskou »Wehrmacht«. Je iště, že i noví hlasatelé těchto myšlenek skončí stejně jako skončil Hitler a jeho společníci, jestliže se odváží rozpoutat novou válku.